

Heide vertelt

nummer: 197

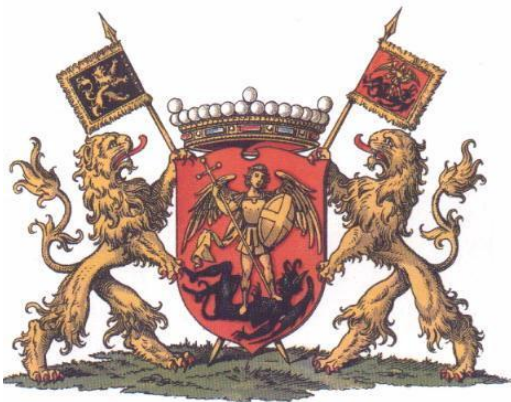
15 oktober 2023

Sint Michaël, patroonheilige van de soldaten!

Het past om vandaag, de dag dat we in Kalmthout stilstaan bij de oorlogen aan het erkentelijkheidsmonument, de aartsengel Michaël in beeld brengen. Volgens de Christelijke traditie was hij de aanvoerder van de Hemelse legers in de strijd tegen de duivel. De Aartsengel Michaël wordt afgebeeld als gevleugelde ridder met als wapen een vlammend zwaard of lans. Soms wordt hij ook afgebeeld met een weegschaal. Hij werd doorheen de geschiedenis de patroon van de wapendragers, de soldaten en de politiemannen. Maar ook de bakkers, de weegmeesters, apothekers, ambulanciers, artiesten, bankiers, stervenden, kruideniers, paramedici, de

zwaardsmeders, wagenmakers, glazenmakers, steenhouwers, hoedenmakers en schilders vereren hem als hun patroon. Hij is ook de patroonheilige van Brussel, Brecht en Keerbergen. Tevens is hij patroonheilige van Oekraïne en van de hoofdstad Kiev. Sint Michaël wordt ook aanroepen voor een goede dood en tegen bliksem en donder. Op 29 september is het de feestdag van de Aartsengel en rond die periode wordt ons land wel eens gezegend met een nazomertje, zoals dat dit jaar gebeurde. Als dat zich voordoet spreekt men van een "Sint-Michielszomer".

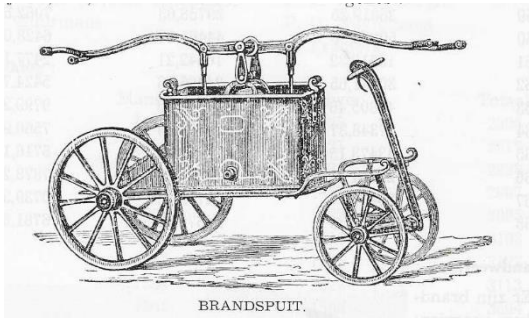
(afbeeldingen van Sint Michaël en het wapen van de stad Brussel)

Hoe oud is ons gemeentehuis?

Eén dezer dagen wordt op het Kerkeneind gestart met de bouw van de nieuwe gemeentelijke administratieve gebouwen en de renovatie van het gemeentehuis zelf. Het Kalmthoutse gemeentehuis, wat al jaren een vertrouwd beeld is in onze gemeente, werd gebouwd in 1864. Het gebouw is volgend jaar 160 jaar oud. Het bouwen ervan kostte toen 9950 Belgische frank, het was de Hoogstraatse aannemer Adriaenssens die het bouwde. Voordien stond op deze plaats de jongensschool.

Bij de bouw van het gemeentehuis werd ook rekening gehouden met de veldwachters. Er werden twee cellen voorzien, één voor mannen en één voor vrouwen, met daarnaast een wachtkamer voor de nachtwacht. De cellen waren gemaakt onder de trap die naar de voordeur leidde. Voor de nachtwacht was er in de zijgevel een aparte deur voorzien (zie foto). Op het verdiep was er de

raadszaal, welke tevens dienst deed als trouwzaal, en was er een bureel voor de burgemeester en een bureel voor de gemeentesecretaris. Toen het gemeentehuis in gebruik werd genomen was Cornelius Cas de burgemeester en telde Kalmthout 2905 inwoners. In die periode dacht men ook al wat meer aan veiligheid. Een brand die in 1864 “het hoefke van het bureel van weldadigheid” in de Kijkuit, vlak bij de spoorweg, had getroffen was de aanleiding om over te gaan tot het

aankopen van de eerste brandweerspuit. Mus Orban was de man die als eerste het toestel bediende en mag dan ook aanzien worden als de eerste brandweerman die onze gemeente kende. De brandweerspuit was gemonteerd op een vierwielig onderstel. Het werd gestald achter het gemeentehuis in een gebouwtje opgericht met oude steen van het afgebrande hoefke in de Kijkuitstraat. In die periode hadden de brandweerlieden het meeste werk met branden waarvan de oorzaak gloeiende sintels waren afkomstig van de locomotieven.

Ondertussen zijn de oude administratieve gebouwen enkele weken geleden verdwenen en kan er gestart worden met het bouwen van een volledig nieuw complex. Het nieuwe gebouw moet voldoen aan de huidige noden waarbij zowel de personeelsleden van de gemeente, als diegene die momenteel nog in het OCMW-gebouw op de Heuvel werken, op één plek zullen tewerkgesteld worden. Het huis zal een ontmoetingsplek worden waar allerlei bijeenkomsten kunnen plaatsvinden en waar de bevolking alle gemeentelijke diensten samen vindt.

(bron Calmthoutania nummer 4/1968)

Op zoek naar oude foto's

Wim Kuyps is voor een project op zoek naar oude foto's van de Schooldreef, Drieslei en Kapellaan. Heeft iemand nog algemene foto's van het straatbeeld of foto's van de basisschool Den Heuvel? Alle info is welkom. Op de website van de heemkundige kring zijn over dit gebied slechts 3 foto's te vinden. Zelf heb ik een foto uit de Drieslei. Het huis van Gerardus Janssens x Maria Bol, de stamouders van veel nakomelingen. Zij hadden zes zonen: Gaston, René, Karel, Kamiel, Frans en Jos.

Routehuis Vogelenzangstraat!

Paul Witters is op zijn beurt op zoek naar een foto van het routehuisje dat zou gestaan hebben ter hoogte van de overweg in de Vogelenzangstraat. Het zou gestaan hebben aan de linkerzijde als je de Vogelenzangstraat vanaf de Kapellensteenweg volgt.

“Paapgooien”, een vergeten volkssport!

In de jaren '60 en '70 zag je in het straatbeeld vaak “paapgooien”. Het was toen, en zelf nog vele jaren vroeger, voor heel wat mensen een aangename bezigheid vooral tijdens de zomeravonden. Wie kent het nog? Het werd gespeeld met eenvoudige materialen. Een rond stukje hout van een tiental centimeter hoog werd rechtop geplaatst. Op dit houten stokje (de paap) legde iedere deelnemer een geldstuk. In de jaren '60 was dat meestal een kwartje (25 cc afbeelding hieronder). Vervolgens werd er door de deelnemers, vanop een zekere afstand, met een loden schijf naar de paap gegooid. De bedoeling was deze omver te werpen zodat het geld in de onmiddellijke omgeving

van de paap werd uitgestrooid. Wanneer de paap omver was geworpen en iedereen zijn beurt had gekregen werden de gelden verdeeld. De buit behoorde toe aan diegene die het dichtst met zijn schijf bij een muntstuk lag. Als de munten echter dicht bij de paap lagen dan bij een schijf dan moest iedereen opnieuw werpen. Dit ging zo verder, dit tot de paap verder lag en één of meer schijven dicht bij de munten lagen dan de paap. Het spel werd soms gespeeld langsheen de openbare weg in een zandberm, soms ook wel op het gras, maar dan werd het wel wat moeilijker om de muntstukken terug te vinden.

Persoonlijk herinner ik het paap gooien zeker, heb er zelf nog aan deelgenomen in die jaren. Ik ben opgegroeid in de Driehoekstraat en daar leefde deze vorm van vermakelijkheid zeker. Buren hebben deze "sport" vele jaren beoefend. Onze ouders, maar later ook hun kinderen, waren regelmatig deelnemer. Vooraleer de Driehoekstraat heraangelegd werd waren er brede zandbermen, dit was het ideale terrein om het paap gooien te beoefenen. Na de heraanleg van de straat ging deze "sport" nog enkele jaren werden op private opritten.

Paap gooien was op meerdere plaatsen een gegeerde bezigheid, zeker ook in onze gemeente. In de jaren '70 was er zelfs een vereniging die deze sport in haar vaandel droeg: "de Dressers". Zij waren thuis in café Noordeind en hadden een terrein in de Zwanenberg dat ze konden gebruiken om er jaarlijks een paaptornooi te organiseren (terrein Beverdonck).

(eigen inbreng)

Uit de oude doos!

Toen ik deze week langs de Putsesteenweg reed zag ik aan de rand van de weg, in de "gemeentebossen", schapen grazen. Een mooi zicht toch wel. Een beetje denkend aan de geschiedenis vond ik nog een foto terug van een kudde schapen die door de Heidestatiestraat (toen nog Kruisstraat) liepen. Nostalgie !!!

Laat ons mee genieten van jullie archieven ??

"Heide vertelt" is een digitaal krantje. Verschijnt wekelijks op zondagmorgen.

Redactie: Louis van den Buijs, Heidestatiestraat 58/bus1, 2920 Kalmthout. (0477/22.24.81).

Redactieadres: vandenbuijslouis@gmail.com

Eerder verschenen krantjes zijn te raadplegen via de website www.binkalmthout.be

